

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Maistrova ulica 10, 1000 Ljubljana

T: 01 369 59 00
F: 01 369 59 01
E: gp.mk@gov.si
www.mk.gov.si

Urad vlade RS za komunikacije

Gp.ukom@gov.si

Številka: 620-2/2015 / 3

Datum: 14. 11. 2017

Zadeva: **Predlog Vladi 3217: Predlog popravka Zakona o varstvu Kulturne dediščine:**,
Predlog, ponovno posredovan 9. 11. 2017

Vaša številka: 092-253/2012/6 Predlagam.vladi.si predlog 3217

Spoštovani!

Pošiljamo vam odgovor na predlog Vladi, ki je bil že ob pošiljanju na spletni portal zastarel, saj se je skliceval na 53. člen Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 7/99), ki od 16. februarja 2008 ni bil več v veljavi.

Anton Peršak
MINISTER

Priloga:

- Odgovor

Elektronsko:

Gp.ukom@gov.si

Spoštovani!

Predloga 3217, ki so ga anonimno predlagali posamezniki preko spletne strani predlogov vladi leta 2012, ni mogoče upoštevati. Skliceval se je na 53. člen Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 7/99), ki je prenehal veljati z uveljavitvijo Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08; v nadaljevanju: ZVKD-1). Člen, ki naj bi ga spreminjali, ne velja že od 16. februarja 2008. Kakršnekoli spremembe zakona, ki je prenehal veljati štiri leta pred predlogom sprememb, niso niti smiselne niti mogoče.

Sporočamo pa, da Ustava RS v prvem odstavku 5. člena določa, da je skrb za kulturno dediščino tudi obveznost države, cit.: *Država na svojem ozemlju varuje človekove pravice in temeljne svoboščine. Varuje in zagotavlja pravice avtohtone italijanske in madžarske narodne skupnosti. Skrbi za avtohtone slovenske narodne manjšine v sosednjih državah, za slovenske izseljence in zdomce, ter pospešuje njihove stike z domovino. **Skrbi za ohranjanje naravnega bogastva in kulturne dediščine ter ustvarja možnosti za skladen civilizacijski in kulturni razvoj Slovenije.***

Zato je tudi v veljavnem ZVKD-1 omogočena pomoč lastnikom, kar na podlagi Ustave pojasnjuje prvi člen zakona, ko določa načine varstva kulturne dediščine ter pristojnosti pri njenem varstvu z namenom omogočiti celostno ohranjanje dediščine. Dediščina so po ZVKD-1 *dobrine, podedovane iz preteklosti, ki jih Slovenke in Slovenci, pripadnice in pripadniki italijanske in madžarske narodne skupnosti in romske skupnosti, ter drugi državljanke in državljani Republike Slovenije opredeljujejo kot odsev in izraz svojih vrednot, identitet, etnične pripadnosti, verskih in drugih prepričanj, znanj in tradicij. Dediščina vključuje vidike okolja, ki izhajajo iz medsebojnega vplivanja med ljudmi in prostorom skozi čas.*

Kdaj se lahko sofinancira ohranjanje dediščine, natančno določa 40. člen veljavnega zakona:

- (1) *Če so potrebni za varovanje, oživljanje spomenika ali izvedbo drugih ukrepov varstva izredni stroški, ki presegajo običajne stroške, koristi ter ugodnosti, izvirajoče iz statusa spomenika, in ti stroški niso v sorazmerju z zmožnostmi lastnika, lahko država, pokrajina ali občina za ta namen v okviru možnosti prispeva javna sredstva.*
- (2) *Javna sredstva se lahko vložijo tudi za sofinanciranje obresti na bančna posojila, namenjena vzdrževanju, oživljanju in izvedbi drugih ukrepov varstva. Sofinanciranje na letni ravni ne sme preseči pet odstotne obrestne mere na posojilo.*
- (3) *O vlaganju javnih sredstev se sklene pogodba med državo, pokrajino ali občino kot financerjem in lastnikom ali investitorjem, ki ima pravico za izvedbo ukrepov na spomeniku, ki so predmet pogodbe, kot upravičencem. V pogodbi se določijo izvajalci del, ki so strokovno usposobljeni za izvajanje takšnih del, pogoji, pod katerimi je tak spomenik javno dostopen in morebitni posebni ukrepi varstva. Pri sklepanju pogodbe se upoštevajo predpisi, ki urejajo uresničevanje javnega interesa za kulturo.*
- (4) *Lastnik mora v primeru prodaje ali izgube lastništva nad spomenikom iz drugih razlogov vrniti javna sredstva, ki so bila vložena v spomenik. V pogodbi iz prejšnjega odstavka se določi rok, do katerega velja dolžnost vračanja javnih sredstev.*
- (5) *Kot delež sredstev, ki jih mora zagotoviti lastnik ali investitor, se upošteva tudi vrednost del, ki jih lastnik ali investitor na podlagi navodil pristojne organizacije izvede v lastni režiji, če je tako določeno s pogodbo in če se vrednost del dokaže s cenitvijo zapriseženega cenilca.*
- (6) *Javna sredstva se izplačujejo po izvedbi del, določenih s pogodbo iz tretjega odstavka tega člena. Če se izkaže, da dela niso bila izvedena v skladu s pogodbo, je upravičenec dolžan povrniti pridobljena sredstva.*

Obnove objektov kulturne dediščine so zaradi upoštevanja varstvenih zahtev in smernic lahko bistveno dražje (tudi do 30 %). Visoki stroški ter omejitve in zahteve pri vzdrževanju in obnavljanju objektov postavljajo lastnike kulturnih spomenikov in dediščine v neenakopraven

položaj z drugimi lastniki. Davčna zakonodaja in instrument davčnih olajšav so nespodbudni tako za lastnike kot tudi za sponzorje in donatorje, ki želijo vlagati svoja sredstva v obnovo in ohranjanje kulturne dediščine.

Razbremenitev države kot glavnega finančnega vira pri obnovi in vzdrževanju kulturne dediščine ter stimuliranje sponzorjev in donatorjev ne bo mogoče brez spremembe davčne politike in uvedbe višjih in bolj celovitih davčnih olajšav po zgledu nekaterih evropskih državah.

Ministrstvo za kulturo pa bo medtem še naprej iskalo poti in finančne vire za ohranjanje kulturne dediščine. Kultura in dediščina sta namreč prav v kriznih in nemirnih časih lahko področje, ki odpira obzorja, vzpostavlja medkulturni dialog, spodbuja razvoj in prebuja različne potenciale.